

SZÁM.

percz
senyre
igötte.
ly 900
követ-
radna.
a rén-
eternyi
darak
1200
tt. —
-hiva-
ives jó
iöt. —
an jól
annak,
öséget
gyéb-
minél
szép
a fog
volna
gytok
lőfize-
évente
ultok
rekek
inke.
talán
dom.
eisz-
icza.
vala-
kerül
zélést
ssen!
is. —
még
En is
hogy
resen
. Ird
men-
től a
ogyit
hogy
ra is
akik,
némi
éva.
i? —
meg-
nehet
meg-
levél-

Szerkeszti Forgó bácsi.

PIPACSON KÖZT. (Lásd a 38. lapon.)

LXIII. köt. 3. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1902. július 20-án.

A TRANSZVÁLI KIVÁNDORLÓK.

— Regényes rajz a búrok életéből. —

(Számos képpel.)

Irta **Mayne-Reid**. Francziából fordította **Hegedüs Pál**.

(Folytatás.)

SZERENCSÉJÜNKRE azonban az oroszán a macska-faj ösztönét követi és soha sem támad elhamarkodva. Mielőtt rézsutt rá ugrik, előbb ravaszul tanulmányozza az ellen-felét.

A szekerek képe, melyhez hasonlót e vad vidéken a fenevadak nem láttak, mehökkentette őket. Hogy az óriási alakokat nézegessék és a támadásra készüljenek, a földre lapultak.

A szekerek és az őket kísérő emberek alakjának mozdulatlanágától fölbátoritva, az oroszánok mászva közeledtek. A vee-búrok csak ezt a kedvező percet várták, hogy hatalmas tüzeléssel fogadják őket. A puska-tüz zaja egy pillanatra elfojtotta a sivatag királyainak az ordítását és roerjeik golyói ötöt örökös hallgatásra kényszerítettek.

Mielőtt az életben maradt fenevadak álmélkodásukból magukhoz tértek volna, új sor-tüz dördült el. (Lásd a képet a 35. lapon.) Miután a füst eloszlott, látni lehetett, hogy a sebesültek hogyan húzódnak az erdő belsejébe, hosszú vér-nyomokat hagyva maguk után. Társaik szerte-széjjel heverték a földön. A hörgőkkel néhány puska-lövés bánt el.

A vee-búrok föllélekzettek és a gazdák és cselédek egymás után kétszer, ujjongásban törtek ki.

A győzelem teljes volt. A csata-tér a legcsekélyebb veszteség nélkül a kivándorlóké lett. A főnök nem remélte, hogy ily könnyen végez velük. A szörnyű táma-

dók elleni küzdelmet semmivel sem kellett megfizetni. Ez az eredmény csaknem hihetetlennek látszott.

— Most, pedig, szólt Van Dorn Jan, szedjétek össze a holtakat és a legszebbeket nyuzzátok meg, hogy a harcz emlékeül bundájukat eltegyük. Fiuk, ez a ti dolgotok, tette hozzá két fia és Rynwald Lajos és Blom Andriesz felé fordulva. De megálljatok! Szerencsét kell kívánnom. Oly hideg-vért és engedelmességet tanusítottatok, *még te is*, Piet, akár az öreg vadászok.

A fiatal ember épp úgy pirult a dicsérettől, mint előbb a dorgálástól, csakhogy más érzelem folytán és miután félénk pillantást vetett arra a szekerre, melyben a Rynwald-család volt, hogy meggyőződjk, vajjon a főnök hízeltő nyilatkozatát meghallották-e, követte fiatal barátait.

Miután családjukkal öröm-kiáltásokban törtek ki, a három vee-búr a meglepő támadást beszélte meg.

— Megolvastam csataterünk halottait — szólt Blom Hans. Tizenegy öreg és fiatal hever ott.

— Még most sem értem ezt az oroszán-csapatot — mondá Rynwald. Ezek a fenevadak rendesen magányosan élnek és ez helyes is, mert egymással legkevésbé szeretnek érintkezni valamennyi állat között.

— A szárazság terelte össze őket — mondá a főnök. Ugy látszik, ez a vley volt valamikor a környék minden kérődzőjének a gyülekező helye.

— Így is van a dolog — jegyzé meg Moor Károly, aki a mopané-erdőben járkált vakmerően. Sok bölény- és antilope-csontvázat láttam, melyekről a fenevadak rágták le a húst. A kérődzőket a vízhiány üzte ki lassankint az erdőből és csak a hus-

evők
tehe
falja
dezt
csill
éhsé
az i
ket

H

or
éhes
ebbe
meg
után
semm
A k
da
együ
dásu
szas
igaz

H

búro
pecz
nak,
neva
mive
ban
nak,
nak
volna

A

berel
tak
az ör
kor
ségü
hez

öket,

evők maradtak benne, melyek végtére nem tehetek volna egyebet, mint hogy egymást falják föl, ha az élőknek lakomát nem rendeztünk volna és kegyelem-döféssel le nem csillapítjuk az éhséget, mely az itt heverőket kizozta.

Hogy az oroszánok éhesek voltak, ebben testük megvizsgálása után nem volt semmi kétség. A közös prédá ellen való együttes támadásukat a hosszszas koplalás igazolja.

Ha a vebürok csak egy peczig haboznak, vagy a fenevadak valamivel bátrabban támadnak, az utasoknak végük lett volna.

A fiatal emberek alig tudtak hová lenni az örömtől, mikor az öt oroszán bőrét, melyeket szépségük miatt választottak ki, a szekerekhez vitték.

— Csak nem fél, hogy ily közélről látja őket, Katrinka? — kérde Piet Rynwald

idősebb leányától, aki fivérei hívására sem jelent meg a szekér hátulján, de később hugával, Meisztjével, mégis oda ment.

— Nem — felelé Katrinka; a bőrük-től nem félek, de nem jöhettem előbb, mert amint kell is, hálát adtunk az istennek, hogy ily nagy veszedelemtől megszabadított bennünket. És maguknak is köszönöm, hogy ily vitézül megvédték.

Miután háliját ily módon kifejezte, a fiatal leány az oroszán-bőr felé hajlott, melyet Piet kiterjesztett és mosolyogva így szólt:

— Szegény oroszánok! pedig nekik köszönjük, hogy elfelejtettük, hogy a szomju-

ság gyötör bennünket. Aggodalmainkat megszakitották.

— Igaz, helyes.

Ezek a kiáltások viszhangként hallatszottak a többi szekérről és a közbejött

... UJ SORTÜZ DÖRDÜLT EL. (Lásd a 34. lapon.)

esemény, mely gyászos lehetett volna, némelyekre nevetéssel, azokra a kivándorlókra azonban, akik jobban tudtak megfigyelni, azzal a gondolattal végződött, hogy az ember mily ingadozó, nyomorúságáról valamely erősebb érzélem hatása alatt hamar megfeledkezik.

III. A tulp.

Tüstént tovább menjenek-e, vagy pedig éjfélig nyujtsák meg a pihenőt, melyre a mopané-erdő szélén voltak kényszerítve? Ezt a kérdést tárgyalta a főnök a barátaival tartott tanácskozás folyamán. Mindhárman egyet-értettek abban, hogy a második tavat, melyről azt mondták, hogy több víz van benne, mint a naptól kiszáritott vleyban, meg kell keresni. A nap egyébiránt már leáldozóban volt és a hőség fogytával, a gyalogosok nem szenvednének annyit, mint a reggeli uton.

Moor Károly azonban, akinek a nézetét mindig meghallgatók, máskép vélekedett.

— Én azt gondolom, — ugy mond — hogy jobb volna, ha egy-két óráig itt maradnánk. Ily riadalom után jól esik egy kissé föllélekzeni és pihenéssel üdülni föl. Szolgáink még mindig reszketnek és nem birnak gyalogolni és Katrinka kisaszony is egész sápadt a felindulástól.

A fiatal leány tiltakozott.

— Azt hiszi, az ijedtségtől? mondá. A harcz alatt egyáltalában nem vesztetem el a fejemet. Ha puskám lett volna, majd megmutattam volna; de apám nem akar puskát bizni rám. Érti ezt? — tette hozzá, boszus ajk-bigyesztéssel fordulva barátjához, Van Dorn Piethez, aki még

mindig a szekér párkányára támaszkodott a karjával.

— Ha megharagszik is rám — felelé a fiatal ember — én helyeslem Rynwald eljárását. Kis kezei nem valók arra, hogy puskával bánjanak. Megsérthetné magát. Ez nyugtalanítaná barátait, arról nem is szólva, hogy nem volna meg az az örömük, hogy megvédelmezték.

Piet nővére, Van Dorn Anni, aki Rynwald két leánya mellett ült a szekéren, fivérének utolsó szavaira elnevette magát.

— Nézd csak, Katrinka, ezek a fiatal emberek hogyan dicsekszenek azzal, hogy mily szolgálatokat tettek. Ugy látszik, azt akarják, hogy megköszönjük nekik. Hanem azért valld meg, Piet, hogy nem üres nagyolás, ha a mi helyzetünkben lévő leányok érteni akarnak a fegyverrel való bánáshoz.

— Nem, bizonyosan nem azért szeretnék puskát, hogy vadász-kisasszonynak nézzenek vagy férfias szokásokat majmoljak, felelé Katrinka. Rotterdami vagy harlemi nőktől nem telik ki ilyen balgaság. De szeretném, ha ezen a sivatagon, ahol a legcsekélyebb föld-hajlás is veszedelmet rejthet, nem volna csapatunkban henye kéz és azt hiszem, mindegyikünknek volna bátorsága egy lövést tenni közös üdvünkért. Magamért minden körülmények közt jóttállok.

— Én pedig csak gyávaságomért állok jót mondá a szőke Meisztje mosolyogva, mintha gyengeségeért így akart volna bocsánatot kérni. Megvallom, hogy a szekér fenekére bujtam és füleimet bedugva, letérdeltem, hogy a szörnyű oroszánok hörgését ne halljam. Mikor sortüzet adatok, azt hittem, meghalok. Sikitottam ahelyett hogy

arra gondoltam volna, hogy ettől függ boldogságunk. Amint látjátok, Piet és Anni, a vitézségről Katrinka javára lemondok.

Mig a fiatalok anyáik mellett, akik dévajkodásukat hallgatták, így beszélgettek, a főnökök tanácskozása véget ért. Jóllehet Moor Károly nagyon amellett volt, hogy álljanak meg, a főnök úgy döntött, hogy azonnal induljanak.

És jól járt, hogy úgy határozott. A mopane-erdőben még rettenetesebb ellenség rejtőzött, mint a legyőzött fenevadak. És ez az ellenség, egy igen alacsony, hagymás növény, a tulp volt, melynek halvány-zöld levelei a mopanék aljában vastag levél pázsitot alkottak.

Ez a növény, melynek a virága és levelei csaknem olyanok mint a közönséges tulipáné, az iriszek családjába és a moreák fajához tartozik.

Ez a leírás első tekintetre olyan, mintha a növény ártalmatlan volna. Mit árthatott a vee-búroknak? Nem kevesebbet, mint hogy a növényevő állatokat megölte. Mert a bennök rejlő mérge halálos és rendkívül gyorsan végez áldozatával.

Az oroszánok elmenekülése után az éhes juhok az erdő szélén széledtek el. A pásztorok a lezajlott izgató események hatása alatt a meglőtt oroszánok köré álltak és nem vigyáztak az állatokra, sem nem vizsgálták meg a füveket, melyeknek éhesen neki rohantak. A pásztorok tehát nem vették észre, hogy az erdőben mennyi ily mérge növény van, pedig a transzváli búrok nagyon jól ismerik, mert azon a vidéken nincs nyáj, melyet a tulp olykor-olykor meg ne tizedelne.

Az erdőben való bolyongása közben Moor Károly éles szemeivel tüstént észrevette a

többi növény között a tulp-bokrokat. Mikor látta, hogy a juhok mily mohón falják, elmosolyogta magát.

— Ez épp kapóra jött és még csak mozdulnom sem kell, mormogta összeszorított fogai közt.

A mosoly csak egy pillanatig lebegett ajkán. Azután újra rendes arcz-kifejezését öltötte fel és senki sem sejtette, hogy mily része van a szerencsétlenségben. Ellenkezőleg, mikor a főnök társait figyelmeztette a mérge növényre, ő sürgött-forgott legjobban.

— Tulp! kiáltá a főnök. Hajtsátok egy rakásra a jószágot!

Mindenki utána vetette magát az elszédült juhoknak. A gondatlan pásztorok vetekedtek a kiabálásban és ostoraik patogatásában, míg végtére sikerült az állatokat a szekerek mellé terelni, amiben nagy segítségükre voltak a kutyák, melyek folyton a juhok nyomában ugattak.

— Megkéstünk! — mondá szomoruan Rynwald Klaas — amelyik csak egyet harapott is, meg van mérgezve.

— Ez oly igaz — tette hozzá Blom Hans hasonló levertséggel — hogy szinte azt kérdelem magamtól, érdemes-e magunkkal vinni a nyájat?

— Ugyan, hogyan kérdezhetsz ilyesmit? kiáltá a főnök. Ha juhaink közül csak néhányat mentünk is meg, ez is jobb lesz a semminél. Mindenesetre meg kell próbálnunk és nem kell hinni, hogy minden veszve van.

Parancsa szerint a nyáj szokott helyére ment a karavánban, mely sietett elhagyni a növényei és állatai miatt egyaránt veszedelmes helyet.

Ez a baleset nem igen bátorította a kivándorlókat. Mindenki lehajtott fejjel, szomoru sejtelmektől aggasztva ment tovább.

Nem igen remélték, hogy a tegnapi nagy nyájból, mely akkora fáradságos utat tett meg, csak néhány juhot is sikerül megmenteniök. Pedig hát, ahogy Van Dorn Jan megjegyezte, a szerencsétlenség még nagyobb is lehetett volna. Sőt örülhettek, hogy ily kevés volt a veszteségük.

— Ha valamivel tovább időzünk, lovaink és ökreink is elpusztulhattak volna — mondá barátainak — a mi pedig pótolhatatlan veszteség lett volna.

— A sivatag kellő közepén! Okvetlen — felelé Rynwald Klaas. Még a gondolatától is borzadok.

Van Dorn így folytatá:

— Mint ha a gondviselés küldte volna a véletlent, hogy a tóban nem találtunk vizet. Az ember igazán nem tudja, hogy panaszkodjék-e, ha valami csalogás éri. Mikor azon sajnálkoztunk, hogy nem találtunk vizre, nem is sejtettük, hogy a pihenés nélkülözhetetlen feltételének hiánya mentette meg karavánunkat a legiszonyubb szerencsétlenségtől. Ha lovainkat és ökreinket ebben az óriási sivatagban elvesztenők, nekünk is csak-hamar le kellene számolnunk az étellel.

Ezalatt a nap leszalott a szem-határon és a hőség csökkent. Az esti szellő fel-frisítette a kivándorlók lankadó erejét. Végre a hold is feljött és nyájas fénye megkönnyítette a siető karaván vonulását.

(Folytatása következik.)

PIPACSON KÖZT.

(Képpel a czimlapon.)

*Tiszta kék az égnek boltja,
Nem tarkítja felhő foltja,
Arany-eső: nap sugára
Omlik alá füre, fára.*

*Forróságot még se érzünk,
Pipacsok közt heverészünk.
S mihelyt által-melegedtünk,
Hűvös szellő leng felettünk.*

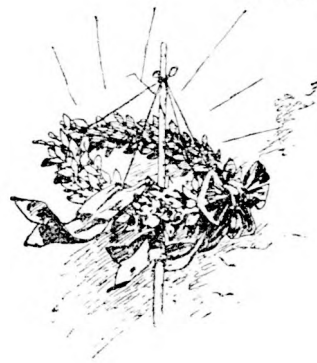
*Puha szárnyát bontogatva,
Tündér-mesét mondogatva,
Addig csókol, míg az álom
Elvisz bennünk selyem-szárnyon.*

*Elvisz bennünk, fel az égig,
Csillagok közt véges-végig,
Oda, hol a nap sugároz,
Fel az Urnak zsámolyához.*

*Szent borzalom száll át rajtunk,
Ahitattal térdet hajtunk,
Hátat adunk gyöngye szóval,
Hogy megáldott annyi jóval.*

*Hogy megáldott forró nyárral,
Gyümölcs-hozó napsugárral,
Arany-kalász tengerével,
Virágoknak ezerével!*

Roboz Andor.

KARI URFI.

— Irta Jakab Ödön. —

NE kerülgessük sokáig a dolgot, hanem mondjuk ki egyenesen, hogy Kari urfi bizony vásott legényke volt. Nem igen szeretett a szüleinek szót fogadni. Pedig a vesszőtől úgy félt, mint ördög a tömjéntől. De csak addig félt, amíg a mama kezében látta azt a vesszőt. Ilyenkor sirva könyörgött, ugrált, tánczolt, hogy ne bántásák; de amint a vesszőt letette a mama, tüstént a régi haszontalan fiu lett ismét belőle. Csak alkalom kellett, hogy újból valami csínyt kövessen el. Erősen szeretete azt tenni, ami nem volt szabad.

Egy szép nyári napon, ebéd után, ledőltek a szülei pihenni s meghagyták Kari-nak, hogy az ebédlőből ki ne merjen menni, amíg föl nem kelnek. Azután majd játszhatik az udvaron, ha jól viselte magát.

— Jó, jó, csak fekügyetek le! gondolta magában Kari. Majd én raboskodni fogok itt az ebédlőben, amíg ti a délutáni álmat alusszátok! Abból semmi sem lesz!

S csakugyan, mihelyt a szülei elcsön-desedtek a háló-szobában, szép óvatosan kizárta a kertre nyíló ajtót s elindult pillangót fogdosni. Ezt a mesterséget a legjobban szerette. Nem adott volna egy cifra, himes pillangót a világnak minden vajas-kenyeréért. Pedig a vajas-kenyérnek nagy barátja volt.

Ott a virágos kertben pedig annyi pillangó volt, hogy az ember azt sem tudta: melyiket fogja meg? Szebbnél-szebbek, tarkábbnál-tarkábbak!

És Kari csakhamar neki is látott a pompás mulatságnak. Üzte, fogdosta a szegény pillangókat s nem sajnálta egyiknek-másiknak kirángatni a szárnyát. A szegény pillangók nem szóllottak semmit, mivelhogy nem tudtak beszélni; de magukban bizonyára megátkozták a kegyetlen fiút.

Hanem hát törődött is Kari a pillangók átkával! Ő csak mulatott és csak mulatott s apránként egyre messzebb távozott a háztól.

Nem telt belé fél óra, s már azon vette észre magát, hogy lent jár a kert végén, melyen túl a mezőség kezdődik, széles országuttal s a közelben egy puszta, elhagyott malommal, melyben egy lélek sem

lakott. Annál inkább csudálkozott Kari, hogy miféle lárma lehet mégis ott a malom körül?

Arrafelé sietett, hogy utána nézzen a dolognak.

Amint a kert sűrű, eleven sövényén keresztül-vergődött: mindjárt megértette, hogy honnan jön a zaj. Az elhagyott malom rongyos eresze alatt ugyanis egy vándor cigány-karaván volt letelepedve. A két sovány gebe kifogva a szekérből, ott a malom körül legelészett. A dádé és a mámi pedig ott üldögéltek a szekér mellett. (Lásd a képet a 41. lapon.) A dádé is pipázott, a mámi is pipázott. A rajkók ellenben a malom udvarán hanczuroztak, kergetőztek s olyan lármát, zsinatot csaptak, hogy csak úgy csengett bele a mező.

Karinak szörnyen tetszett ez a szokatlan látvány s elgondolta magában, hogy mégis csak jó volt nem fogadni szót és errefelé jönni. Különbben most nem látta volna meg ezt a jó-kedvű, fekete karavánt.

Nézte, nézte a cigány-purdékat, amint játszadoztak, bukfenczezték, kiabáltak ott a szép, puha pázsiton. S addig nézte, addig bámulta, míg neki magának is kedve kerekedett a játékhoz. Szomoruan sóhajtott fel:

— Jaj, bár én is velök játszhatnám!

Nem is kellett Karinak sokáig sóhajtozni, mert a purdék, amint észrevették, azonnal mind hozzá szaladtak s úgy hányták körülötte a cigány-kereket, mint megannyi szél-malom. Eleinte megszeppent, mikor feléje szaladtak, de aztán mégis csak vissza-tért a bátorsága. Látta, hogy ezek vig gyerekek, akiktől épen nincs mit félni. Aztán meg a dádé is olyan nyájasan, olyan barátságosan kiabált feléje, hogy csupa gyönyörűség volt hallgatni. Mind azt kiáltotta:

— Né féljen á nácsságos urfi, csókolom á kezsit-lábát! Ezsek nem bántják, ezsek mind ázs én gyerekeim, csókolom a drágá kezsit-lábát! Inkább jácsodjon velök á nácsságos urfi is, csókolom á kezsit-lábát!

Erre a sok, szép beszédre Kari egészen neki bátorodott. Látta, hogy az öreg dádé is milyen barátságos, becsületes ember. Nem afféle gazember, mint a milyeneket a mesékből hallott.

Diktum-faktum: lassanként ő is belélegyedett a purdék játékába. Kergetődzött velök, taszigálta őket s utánok csinált minden haszontalanságot. Osupán csak cigány-kereket nem tudott vetni olyan ügyesen, mint a purdék. Próbálgatta eleget, egy párszor az orrát is majdnem hogy betörte; de nem sikerült sehogy.

A dádé is, a mámi is oda állt közéjük s jóízűen kacagták, hogy Kari sehogy sem tud cigány-kereket vetni.

Egyszer a dádé azt mondta Karinak:

— Hát persé, cigány-kereket vetni csak á cigány-purdék tudnak. Ilyen sép, uri ruhában nem lehet, csókolom á kezsit-lábát! Vetkezszen le, mint ázs én purdém, ákkor meglátja, hogy mindjárt jobban megyen á játék, csókolom á kezsit-lábát!

Kari megfogadta a jó tanácsot s hamar levetkezett. Kalapot, kabátot, nadrágot, cipőt mind lehányt magáról s úgy próbálta vetni a cigány-kereket. Ámbár ugy is nehezen ment.

Amig azonban Kari a cigány-kereket tanulta, addig a cigány mámi észrevételül szépen össze nyalábolta a levetett ruhákat s elosont velök a szekérhez. Az öreg dádé pedig befogta gyorsan a két gebét s a purdékra kiáltott:

... A DÁDÉ ÉS A MÁMI PEDIG OTT ÜLDÖGÉLTEK A SZEKÉR MELLETT.

(Lásd a 40. lapon.)

— Upre! Dikhecz! Váskánduré! Fel a szekérre izsibe!

Pár pillanat alatt az egész karaván mind a szekeren volt s megindultak, fel az országútra.

Kari csak most vette észre, hogy a ruháját is viszik. Sirva futott a szekér után:

— Bácsi!... Bácsi!... A ruhám!...

Hanem a dáde hátra sujtott a korbáccsal s jót sózott Karira.

— Elhallgass, té hásonválán kelyek!... mondá haragosan. Mindjárt ádok én neked, ha lésállok!

Azzal keményen megcsapdozta a gebéket. És a gebék nagy port verve iramodtak odébb a szekérrel s nem sokára végkép eltűnt a karaván, amint az ut a berek mögé kanyarodott.

Kari urfi pedig ott maradt az uton, egy szál ingben.

Keservesen nézett jobbra-balra, hogy most már mit csináljon? Hogy menjen haza ilyen állapotban? Mit fognak szólni a szülei, mikor majd meglátják így levetköztetve?

Bezzeg most nem volt kedve cigánykereket vetni! Ugy elkezdett sirni, mint ha ölték volna. Attól is félt, hogy a cigányok hátha visszajönek és őt magát is elviszik.

Vissza-iramodott tehát szaporán a kertbe. Fel se vette, hogy a sövény bokrai az ingét megszagatják és a tövisek véresre sebzik a lábait. Csak egyszer otthon legyen!

Elizzadva, reszketve érkezett meg haza, hol a mamája már régóta kereste. Mikor a mama meglátta az urfit, össze csapta a kezét a csudálkozástól:

— Jézus Máriám, Kari! Hát veled mi történt?

Nem volt mit tenni, mint bevallani szépen az egész cigány-históriát.

Persze, erre az a félelmetes vessző tüstént elő került s lett olyan bál, hogy Kari tán még most is tánczol bele. Kinjába tán még cigány kereket is vetett.

A cigányok pedig ezalatt vigan vitték valahol az elrabolt ruhát s bizonyára nagyokat kaczagtak a Kari urfi rovására.

KOCZKA-REJTVÉNY.

R	Z	U	U	= Egy gabona nemü.
Z	R	A	A	= Pihenő föld.
A	A	A	A	= Dunántuli megye.
B	G	L	NY	= Nemes fém.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Tannenburgi Róza.”

Elbeszélés, írta *Schmid Kristóf*, átdolgozta *Donászy Ferencz*; hat színes képpel, díszes kötésben.

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

Alamizsna-gyűjtő kutya.

Népszerű és nevezetes kutya volt London városának: »Leo«. Egy kórház szolgálatában állott és hivatása az volt, hogy az utcákon alamizsnát gyűjtsön a szegény betegek számára. Ezt a hivatását lelkiismeretesen teljesítette. Nyakán egy kis réz-perselyt hordott és ezzel futkosott az óriási város egyik utcájából, a másikba. A jó emberek szívesen ajándékozták meg néhány fillérrel. Annál inkább, mert »Leo« mindig illedelmesen megköszönte az adományokat. »Leo«-t mindenki ismerte Londonban. Midőn két évvel ezelőtt kilehelte páráját, kimulása általános részvétet keltett. De akadt, aki folytassa nemes munkálkodását. Ez a nemes utód, fia volt. Tehát »Leo«-nál is bebizonyosodott a közmondás igazsága: Az alma nem esik messze fájától.

*

Furcsa tó van Észak-Amerikában, Alaszkában. E tó neve: Szlawik és az a tulajdonsága van, hogy télen átmelegszik a

vize, nyáron pedig lehül. Ugy, hogy mikor minden más vizet jég borít be, a Szlawik-tóban meg lehet fürdeni. Ennek az az eredménye, hogy télen óriási mennyiségben özönlenek beléje a folyókból a halak. A parton állók szabad kézzel foghatnak belőlük, amennyi csak tetszik. Nagy áldás ez, azon a hideg, kopár vidéken. Valóságos szerencse azokra a bányászokra nézve, kik Alaszkában aranyat keresnek. Egy óra alatt annyi halat foghatnak, hogy 30 napig megélhetnek belőlük.

*

Óriási tölgy-fa. Allonville, francia városkának van egy óriási tölgy-fája, melynek törzse 1 méternyire a föld felett 10 méter kerületű, magassága pedig 17 méter 60 centiméter. Szak-értők 700—900 évesnek mondják. Belül már üres. De ez az ür olyan nagy, hogy oltárt állítottak fel benne, amely körül még 12 embernek van helye. Allonvillet, noha nehezen közelíthető meg, sokan látogatják meg ez óriási tölgy-fája miatt.

GYÓGYÍTÓ NAP-SUGÁR.

(Lásd a 45. lapon.)

*Hideg szél fujt, hideg volt a fény is,
Jaj, de beteg voltam akkor én is:
Hol remegten, hol meg lázban égtem,
Szegény anyám annyit busult,
Ugy könnyezett értem.*

*S jött a tavasz, s jött heve a nyárnak,
S lelkemből is oszoltak az árnyak,
Meggyógyultam . . . futkosom a réten,
Édes anyám, ne sirass már,
Nincs már bajom nékem!*

*A mezővel én is vidám lettem,
Virágait bokrétába szedtem,
Édes anyám, hadd örüljön nékik,
Bár hinthetném minden utját
Virágokkal végig . . .*

Szírtes Artur.

INNEN-ONNAN.

Hat méter hosszú haj. No, ne ijed-
jetez meg, ilyen hosszú haja nincs senki-
nek. Hanem kiszámították, ha az ember
levágott haj-szálaít mind-annyszor össze-
tudná növeszteni, akkor élete végén 6 méter
hosszu fürtöket viselne.

*

Tinta-eső. Louisburg, amerikai várost
furcsa meglepetés érte márczius havában.
Esní kezdett az eső és az utcán járók
meglepetve bámultak egymásra. Arczokon
tinta-szerű fekete lé folyt végig és az
emberek olyanok voltak, mint a maskarák.
Hát az történt, hogy olyan eső esett,
melynek csöppjei egészen feketék voltak.
Megvizsgálták ezt a vizet és azt tapasztal-
ták, hogy igen sok korom és ásványos
rész volt benne. A felhő, amelyből a tinta-
eső esett, olyan sötét volt, hogy meg kellett
gyújtani a lámpákat. Hogy mi festette
meg az esővizet, egészen biztosan nem
tudják. Valószínűleg a levegőben össze-
gyűlt füst és korom.

A D O M A K.

A megmosott óra.

Kovács ur panaszkodik a feleségének:
— Nem tudom mi baja van az órá-
nak, nem jár. Meg kell tisztíttatnom.

Böske diadalmas arccal vág közbe:
— Sohse tisztítsd, kedves papa. Elég
tisztá már az. Ma reggel, én meg a Pista
megmostuk a dézsában.

*

Mindakettő jó.

A bácsi: — No Palkó, mondd meg hány
kezed van.

Palkó: — Kettő.

A bácsi: — Nagyon jól van. S melyik
a jobb kezed?

Palkó: — Nekem, mind a két kezem jó.

ARANY KALÁSZOK.

Három fajtája van a tudatlanságnak:
ha nem tudunk semmit, ha rosszul tudjuk,
amit tudunk és ha mást tudunk, mint amit
tudnunk kellene.

*

Ne bizakodjunk el és ne csüggedjünk,
mert soha sincs olyan jó dolgunk, hogy
jobb ne lehetne és soha sincs annyi bajunk,
hogy több ne lehetne.

*

A tűz megfeketíti azt, amit nem tud
elemészteni. Órizkedjünk a rosszak szom-
szédságától.

*

Az igazi, az erős férfi szenved, anélkül,
hogy panaszkodnék, a gyöngé, a lány ember
panaszkodik, anélkül, hogy szenvedne.

*

A legjobb kard: az igazság. Mindenkit
legyőzhetünk vele.

nek :
órá-
n.
e :
Elég
Pista

hány

helyik

m jó.

nak :
ljuk,
amit

ünk,
nogy
ünk,

tud
om-

kül,
ber

kit

GYÓGYITÓ NAP-SUGÁR. (Lásd a 44. lapon.)

A CSODATEVŐ HARMATCSEPPEK.

— Mese. —

Irtá: Szigeti Ernő.

ELT egyszer Meseországban egy kis leányka, akinek már élete bimbókorában bőven kijutott a sors csapásaiból. Szüleit elragadta a halál s így Erzsike árvaságba került. A kis leányra özvegy nagyanyja viselt gondot, aki nehéz munkával kereste meg a mindennapi száraz kenyeret. Kora hajnalban fogott hozzá a dologhoz s késő éjjelig szorgalmatoskodott.

Ha szép idő járta, az öreg asszony az ő apró unokáját tekenő-bölcsőjében a lombos eperfa árnyékába tette s oda állította melléje őrizetül a lompos farku hü Sajó kutyát.

Az okos állat gondját is viselte a kicsinek. (Lásd a képet a 47. lapon.) Mikor Erzsike álomra hunyta le szemecskéit, akkor Sajó is leheveredett a bölcső mellé s éber szemekkel ügyelt, hogy a gyermek nyugalmát senki se háborgassa. Ha pedig Erzsike ébren volt és szájacskája pityergésre csucsorodott: az okos eb mindenféle mókával igyekezett őt megnevettetni; buk-fenczet hányt a homokban, a felállított létra fokain tréfásan fel- és leszökösött, meg, pedig sohasem tanulta, szolgált mint a komédiabeli pudli-kutya.

Teltek-multak az évek. A fák elhullatták sárgult leveleiket s a tavasz közeledtével megint kilombosodtak. Erzsike is lassankint fölseperedett, de a családhoz tartozó Sajóval még nagyobb szeretet fűzte őket össze. A leányka egyben-másban már segítségére is volt nagyanyjának, aki repeső szívvel nézte, mily serényen és ügyesen forognak kedves unokájának kezecskéi.

Egyszer azonban nagy szerencsétlenség érte a kis családot. A jó öreg asszony meghült a munkában és hiába imádkozott Erzsike: Isten magához vitte az égbe a nagyanyját. A leánykának csak annyi ruhácskája, elesége maradt, amennyit egy kis batyuba beköthetett. Szomorú szívvel, de bátran indult vándor-utra, mert az elhunyt nagyszülő beleoltotta unokája szívébe a szerénységet, jámborságot és szorgalmat. Sajó is felkészülődött és mint hü kutyához illik, buzgón kullogott kedves kis gazdája után.

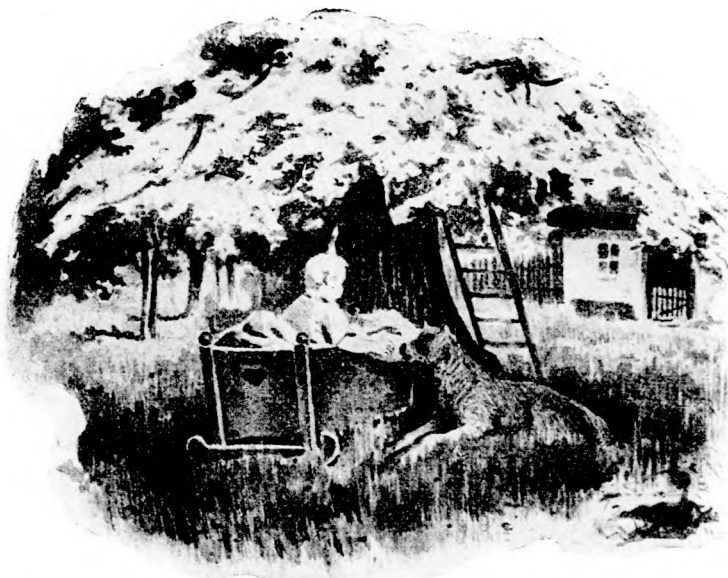
Több napig bolyongtak már így, midőn egy sűrű rengetegbe érkeztek. Az este már épen ráborult a tájra s a hatalmas fák kísérteties árnyékba burkolták az erdőt. Erzsike összeborzongott; félelem szorította össze szivecskéjét. Letérdelt a fűre s buzgó imát küldött az égbe; erre aztán megnyugodva folytatta utját. A hosszú utazás azonban kimerítette a gyenge leánykát és csakhamar kimerülve roskadt a puha pázsitra. Sajó biztatólag nézett föl rá, mint ha mondaná: »Aludj csak nyugodtan, Erzsike! Majd vigyázok én read.« A kis leány szeliden simogatta meg a hü állatot; falatoztak is egy kevest a koldult kenyérből, amit a jó emberek irgalmassága juttatott és aztán Erzsike szépen elszenderedett.

Hajnal tájban egyszerre nagy sirás-rivás ébresztette fel álmából. A panaszos hangok a magasból hallatszottak. A leányka felugrott és körül-nézett. Hosszu keresés után végre a fölötte emelkedő fa tetején egy bohókás arczu, hegyes süvegű, törpe erdei manót pillantott meg, aki szörnyen jajveszékelt, mert hosszú fehér szakála a lombos ágak között megakadt. Erzsike

először elmosolyodott az emberke furcsa ficzánkolásain, de azután gyorsan megparancsolta Sajónak, hogy hozza le a rugkapálózó törpét. Az ügyes kutya engedelmeskedett s a kis manó az okos állat segítségével csakhamar a földön állt; majd így szólt:

— Köszönöm, kedves leányka, jószágodat, hogy kiszabadítottál a bajból. Bizony meg-

hálálom szolgálatodat és boldoggá teszek, ha engedelmeskedel szavaimnak. Innen egész egyenes irányban előre folytasd utadat. Alkonyatra eljutsz az erdő szélére. Ott egy pompás, smaragdzöld pázsittal fődött, ezer színű virágokkal himzett rét tárul eléd; ezt kristály-tiszta vizű patak habjai szelik át. A jobbik parton szép, hosszú száru, sárga virágu vizi liliomok

AZ OKOS ÁLLAT GONDJÁT IS VISELTE. (Lásd a 46. lapon.)

diszlenek. Itt pihend ki fáradságodat s kora hajnalban, mikor az angyalok tiszta mosdóvize, csillogó harmat alakjában hull le lassan permetezve az égből, kelj föl s gyűjtsd össze a liliomok kelyhében fénylő cseppeket. Ez a harmat oly csodás hatású balsam, hogy minden vakságot meggyógyít, ha abban a kis korsóban tartod, melyet a patak partján találsz. Ezzel a

gyógyító vizzel folytasd vándorlásodat és nagy szerencse fog érni. Azt azonban, hogy honnan szerzed a csoda-tévő harmatcseppeket, senkinek el ne mondd.

— Szívesen és köszönettel fogadom tanácsodat, felelé Erzsike; de tudni szeretném, hogyan kerültél te abba a kellemetlen helyzetbe, melyből Sajó kiszabadított?

(Vége következik.)

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXIII. köt. 1-ső számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Nagypéntek.“

Helyesen fejtették meg: Szemere Margit és Viola, Weber Lajos, Barta Ödön és Pista, Kuna Elemér, Frater Iván, Péterfy Vilma, Goldstein Lujzika és Ferike, Záborszky testvérek, Németh Károly, Krisztinkovich Imre, Rottenberg Hedvig, Vali és György, Kövesi Pali, Dapsy Emmike, Ripper Sándor és Jenő, Rothmann testvérek, Fellegi Vilmos, Bakos László, Richter István, Hoffmann Elemér és Valika, Garai Lujza és Manczi, Jurenka Irén, Váné Lili, Herzfeld testvérek, Markovits Sárka, Pisó Elvira és Vali, Jeszenszky Tibor, Szende Laci, Szabó Ninuska, Weisskopf Aranka, Elza és Lenke, Bradács Gabriella, Beke Berti és Gyula, Tolnai Sándor, Jurenák Gizi, Mérey Dalma, Szabados Edus, Sass Elemér, Riedl Gyula, Kerekes Gyurka, Borhy Margit, Pap Lilike és Gizike, Varga Ila, Májay Eugenia, Amigó Dezső, Háy Misi és Bandi, Réz Lóla, Bakos Ilona és Kató, Ybl Mártha, Riszdorfer József, Milutinovits Corina, Sinkovits Clarisse, Csátary Jani (részben), Kazy Péter (részben), Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka, Marton Pista és Ilonka (részben), Hatschek Adrienne (részben), Balogh István és Pál (részben), Masjon Márta és Vili (részben), Véghelyi Lajos, Fáber Józsa, ifj. Metzger Ede, Biró Mária, Kálmán és Margit, Flór Annicza, Marsovszky Etuska, Fischer Fülöp, Hampel Lajos, Gyomlay Erzsike, Vörösmarthy Ida, Thaly Flóra, Hunyady Ferencz, Frankl Lilly, ifj. Hankiss János,

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Markovits Sárka Dobrocs-on*, kinek a jutalom-könyvet, (»A hősök.« Görög tündérmesék gyermekek számára. Irta *Kingsley Károly*. Angolból fordította *Pulszky Ágost*. Hat kő-nyomatu képpel, diszes kötésben), a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 26-ik számában közölt rejtvény megfejtését beküldték még: Goldstein Lujzika és Ferike, Lów Sándor és Mihály, Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka, Csongrády Attila és Ilona, Véghelyi Lajoska, Rosenberg Erzsike és Irmuska, Vidonyi Ilonka és Sándor, Pap Lilike és Gizike, Hatschek testvérek, Waldmann Marcell,

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kádár Irma. Hogy ki találta fel az esernyőt, azt nem tudom, de azt hiszem, mások se tudják. Csak az bizonyos, hogy a keleti országokban már az ősidőkben ismerték. Régi görög rajzokban fel-fel tűnik és az egyiptomiak is viselték. Hozzánk keletről került, még pedig először Olaszországba, Spanyolországba, Franciaországba végre Angol-, Német- és Magyarországba is. A 18-ik században még utána szaladtak azoknak London utcáin, kik esernyőt hordtak. De ugyan-ezen századnak végén már általánosan el volt terjedve. Ma szinte nélkülözhetlennek tekintik az egész világon. — **Dumtsa Dömötör.** Besoroztam. — **Balog István és Pál.** Csak tanuljatok ezután is így. Hazánknak szüksége van tanult, mivel emberekre. — **Gervay Lilike.** Türtőztess magad őszig. Akkor aztán meghalod, hogy mi minden esett meg vele szüreti mulatozásai közben. — **Árva Erzsike.** Olvasd szorgalmasan azokat a szép könyveket, különösen azt, mely édes hazánk történelméről szól. Nincs ennél lelkesítőbb, lélek-emelőbb olvasmány! — **Vásárhelyi Pál.** Köszönöm. Ugy-e gyönyörű vidék? Remélem, hogy a kirándulások hasznodra lesznek. — **Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka.** A köszönet Forgó bácsi kucsmáját illeti. Annál inkább örvendek, hogy tetszik a könyv, mert hiszen most van időtök az olvasásra. Csak úgy olvassatok ám, hogy tanuljatok is mellette, azaz figyelmesen, mindent jól meggondolva. Mert a gyors, felületes olvasás fa-batkát sem ér. Nem marad meg belőle sem a lélekben, sem az emlékezetben semmi. — **Lów Sándor és Mihály.** Csak előre! — **Sinkovits Clarisse és Belicza Bella.** Legközelebb megjelenik a Kis Lapban. — **Hatschek testvérek.** Kijelentéseitekben megtaláljátok a felelet kérdésekre. Azt írjátok ugyanis, hogy rendszeren küldtetek be a megfejtést — csak elkéstemek. Így lehet az máskor is és azért kerültek elkésve a megfejtők névsorába. — **Selyem-tenyésztő.** Honnan tudjam én azt? — **Ifj. Hankiss János.** Besoroztam. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉST

szeretne folytatni *Hatschek Adrienne*, a *Förster testvérekkel*. Kéri czimüket.

ROVÁS.

M. K. levelét, mert hanyag írása, külseje nem felel meg a »Forgó bácsi 10 parancsolatában« foglalt követelésnek, figyelmen kívül hagyom.

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**